

راهکارهای افزایش فروش داخلی فرش دستباف

پژوهشکده توسعه بازرگانی موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

سایت - روزنامه

فرش دستباف که نمایانگر فرهنگ و تمدن ایرانی است در طی سالیان گذشته فراز و نشیب‌های زیادی را در بازار داخلی پیموده است و چنانچه مشکلات این صنعت بر طرف نشود نمی توان توسعه بازار داخلی را در آینده شاهد بود. حال چه راهکارهای را می توان برای توسعه بازار داخلی فرش در نظر گرفت.

به صورت مختصر باید عنوان کرد که بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد که مواردی نظیر نبود تنوع در رنگ و ابعاد (هم به لحاظ هندسی و هم اندازه)، وجود مشکلات رنگرزی و استفاده از مواد شیمیایی در رنگ (استفاده از رنگزاهای مصنوعی)، استفاده از طرح‌های قدیمی و نبود نوآوری در طراحی طرح، کم توجهی به سلیقه مصرف‌کنندگان و تولید فرش با سلیقه‌های شخصی، وجود جان‌شینی قوی فرش ماشینی با رنگ و طرح‌های زیبا مطابق ذوق و سلیقه مصرف‌کنندگان و استفاده از فن‌آوری پیشرفته در تولید این محصول در سالهای اخیر و در نهایت قیمت بالای فرش دستباف در کاهش تقاضای داخلی فرش دستباف موثر بوده‌است.

با توجه به اینکه در خصوص دلایل کاهش مصرف فرش دستباف مباحث مفصلی عنوان شده است؛ شاید بهتر باشد در این مجال به راهکارهای توسعه بازار داخلی بیشتر بپردازیم، در این خصوص می‌مورد زیر را برشمرد:

- تولید فرش به صورت یک مجموعه در اندازه‌های مختلف از یک طرح، به طوری که برای قسمت‌های مختلف هتل‌ها، واحدهای تجاری، اداری، مسکونی و غیره بتوان از یک طرح با اندازه‌های مختلف استفاده نمود. در این زمینه هماهنگ نمودن تابلو فرش، پشتی، رومیزی و... با فرش‌های زیر انداز نیز می‌تواند در افزایش تقاضا موثر باشد.
- توصیه می‌شود از طریق تعاونی‌های مصرف معتبر (دولتی و غیردولتی) اقدام به فروش اقساطی فرش‌ها با قیمت معادل آن با لحاظ شاخص تورم صورت پذیرد.
- از آنجائیکه هتل‌ها و اقامتگاه‌های توریستی نیاز به استفاده از کالاهایی برای زیرانداز، رومیزی، تابلو و ... دارند. همچنین در این مکان‌ها توریست‌های داخلی و خارجی مراجعه می‌نمایند، می‌باید با مذاکره با مدیران این واحدها، اقدام به ارائه فرش دستباف با کاربردهای متفاوت با قیمت حمایت شده نمود و در این ارتباط برای تبلیغ و بازار یابی بیشتر این محصولات، باید آنان را ملزم به الصاق شناسنامه مربوطه در محل مشخص برای آشنایی مراجعه‌کنندگان نمود.

- در جهت حمایت از تولید داخلی فرش دستباف با ابلاغ هیات دولت، بانک‌ها و سایر مراکز دولتی ملزم گردند از فرش دستباف و سایر تولیدات مرتبط با آن به‌عنوان جواز حساب‌های قرض‌الحسنه استفاده نمایند. همچنین در این زمینه برای قدردانی از ورزشکاران، سیمناگران، کارمندان نمونه و جشنواره‌های مختلف، از فرش دستباف و سایر تولیدات مرتبط با آن برای تقدیر و قدر دانی استفاده شود.
- پیشنهاد می‌گردد ادارات، مساجد و مکان‌های عمومی که به‌نوعی به زیرانداز نیاز دارند، با قیمت حمایت شده، به فرش دستباف با طرح‌های مناسب تجهیز گردند.
- با توجه به کم‌اطلاعی مردم از قیمت و سایر مشخصات فرش‌های دستباف در ارتباط با معرفی ویژگی‌ها و تفاوت طرح‌های فرش‌های مختلف در مناطق مصرف، اطلاع‌رسانی گسترده از طریق رسانه‌های گروهی و غیره صورت پذیرد.
- از طریق مذاکره با مسئولین تدوین کتب درسی، در دروس دوره‌های عمومی سعی در گنجاندن درس‌هایی برای اطلاع‌رسانی، آشنایی و تبلیغ فرش دستباف و ویژگی‌های تولید، مصرف و... صورت پذیرد.
- برای تبلیغ و اطلاع‌رسانی فرش دستباف در مراکز آموزش عالی فرش و تابلو فرش حتی تصاویر مربوط به تولید و طرح‌های مختلف آن (با قیمت حمایت شده) قرار داده شود.
- با هماهنگی صدا و سیما سعی در استفاده از فرش دستباف به صورت مستقیم و غیر مستقیم از جنبه‌های مختلف برای تبلیغ و اطلاع‌رسانی و آشنایی عموم مردم به خصوص در سریال‌های پربیننده، قدام صورت گیرد.
- افزایش استفاده از ابزار و روش‌های نوین توزیع به خصوص اینترنت و ماهواره برای دریافت تقاضا و فروش فرش دستباف در جهت افزایش سهم بافندگان از قیمت فروش فرش و کاهش قیمت مصرف‌کنندگان و سود واسطه‌ها.
- ایجاد بانک اطلاعات قیمت و سایر موارد مربوط به فرش دستباف و اطلاع‌رسانی آن از طریق رسانه‌های گروهی و جراید برای عموم مردم، چرا که بخش اعظم مردم آشنایی کمی با طرح‌ها، قیمت و ویژگی‌های انواع مختلف فرش دستباف دارند.
- به‌تصور بسیاری از مردم فرش‌های دستباف قیمت بسیار زیادی دارند در حالیکه شاید فرش دستباف با قیمت مد نظر آنان در بازار ارائه شود، پس اطلاع‌رسانی در این زمینه ضروری است.
- آگاهی‌سازی تولیدکنندگان برای تولید طرح‌های جدید دارای رنگ‌های روشن، طرح خلوت و ریز باف با توجه به نظر مصرف‌کنندگان در حال و آینده.

- تولید فرش‌های هماهنگ شده (ست شده) با مبلمان منزل؛ که البته در این زمینه هماهنگی و ارتباط اتحادیه‌های صنفی تولید و عرضه مبلمان و فرش دستباف برای همکاری و تبادل اطلاعات و استفاده از بازار یکدیگر بسیار مفید و موجب گسترش بازار داخلی فرش دستباف می‌گردد. در این ارتباط تشکیل اتحادیه‌های صنفی تولید و فروش فرش دستباف به صورت شهری، استانی و کشوری برای استفاده از توان کارشناسی و سایر قابلیت‌های آنان لازم و ضروری می‌باشد.
- اجباری شدن الصاق برچسب اطلاعات و سایر موارد و مورد نیاز در شناسنامه فرش برای آشنایی مصرف‌کنندگان با ویژگی‌های واقعی فرش مورد نیازشان.
- از مشکلات عمده و اساسی فرش دستباف، سنگینی، تداخل رنگ در هنگام شستشو و سختی شستشو می‌باشد. بر این اساس پیشنهاد می‌گردد: در جهت برطرف نمودن این موارد تحقیق و پژوهش‌های بیشتر انجام شود. که هم در تولید فرش‌ها دستباف از مواد اولیه سبک‌تری استفاده شود. همچنین اطلاع رسانی در زمینه چگونگی شستشوی فرش دستباف به خصوص با استفاده از مواد شیمیایی در منزل (نظیر شامپو فرش) صورت پذیرد.